

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z wniosku A.T.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.
przy udziale zainteresowanej M.W.
o ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 lipca 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 18 marca 2016 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 marca 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację A.T. od wyroku Sądu Okręgowego w E. z dnia 4 marca 2015 r., mocą którego oddalono jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w E. z dnia 4 września 2014 r., stwierdzającej, że M.W. jako pracownik nie podlega u niego ubezpieczeniom społecznym od dnia 7 stycznia 2014 r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, w sprawie drugorzędne znaczenie mają uchybienia proceduralne, gdyż odwołanie do sądu ubezpieczeń społecznych oblige do merytorycznego rozpoznania sporu. Sąd pierwszej instancji nie dopuścił się uchybień procesowych przez oddalenie wniosku o przesłuchanie świadka M.K., skoro obecny na rozprawie w dniu 4 marca 2015 r. A.T. nie zgłosił, mimo stosownego pouczenia, zastrzeżeń w trybie art. 162 k.p.c. (por. także uchwałę

Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2008 r. (III CZP 50/08, OSNC 2009 nr 7-8, poz. 103). Pozostałe dowody zgromadzone w sprawie zostały ocenione w myśl art. 233 § 1 k.p.c., zwłaszcza fakt dotyczący zatrudnienia na ½ etatu, przy jednoczesnym wykonywaniu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy na rzecz Spółdzielni Mleczarskiej M.. Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny oddalił apelację z mocy art. 385 k.p.c.

Skargę kasacyjną w imieniu A.T. wniósł jego pełnomocnik, zaskarżając wyrok w całości i podnosząc naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, to jest: art. 227 k.p.c. w związku z art. 162 k.p.c. oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c.

We wniosku, o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący powołał się na oczywiste naruszenie przepisów prawa procesowego (art. 162 k.p.c.) przez przyjęcie braku możliwości zgłoszenia zarzutu pominięcia zeznań świadka i zainteresowanej w przypadku zaniechania zwrócenia uwagi na uchybienie powołanej wyżej normie Kodeksu postępowania cywilnego.

Mając powyższe na uwadze skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Katalog okoliczności otwierających drogę do merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej jest zamknięty i obejmuje przypadki enumeratywnie wymienione w treści art. 398⁹ § 1 k.p.c. Skarżący wskazał na podstawę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona). W ten sposób wyznaczył zakres przedsądu.

Obowiązkiem wnoszącego skargę jest nie tylko formalne wskazanie okoliczności uzasadniających przyjęcie środka do rozpoznania, lecz także posłużenie się juretryczną argumentacją na poparcie stawianych rozstrzygnięciu zarzutów. Wskazana we wniosku podstawa ziszcza się wtenczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że doszło do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 grudnia 2013 r., III SK 19/13, LEX

nr 1402642 oraz z dnia 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619), a przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, LEX nr 560577 oraz z dnia 20 marca 2014 r., I CSK 18/14, LEX nr 1522063). O oczywistości naruszenia prawa możemy mówić jedynie, gdy w sprawie doszło do sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzemieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2013 r., III SK 43/12, LEX nr 1331343).

W rozpoznawanej sprawie skarżący nie wykazał oczywistej zasadności skargi w wyżej opisany sposób, poprzestając jedynie na stwierdzeniu, że nastąpiło oczywiste naruszenie przepisów prawa procesowego (art. 162 k.p.c.). Mankamentem tej części skargi, której nie konwaliduje uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, jest jednostronne spojrzenie na wskazany wyżej obowiązek procesowy. Jego nie rozwiązuje odwołanie się do dwóch orzeczeń Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2009 r., IV CSK 185/09 i z dnia 17 kwietnia 2017 r., I CSK 447/12 (bez podania miejsca ich publikacji), skoro w judykaturze wyrażano także zdania odmienne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2015 r., II CSK 450/14, LEX nr 1754049), zgodnie z którym art. 162 k.p.c. winien podlegać wykładni ścisłej. Strona nie może więc skutecznie zarzucać w apelacji uchybienia przez sąd pierwszej instancji przepisom postępowania polegającego na wydaniu postanowienia, które może być zmienione lub uchylone stosownie do okoliczności, jeżeli nie zwróciła uwagi sądu na to uchybienie w toku posiedzenia, a w razie nieobecności - na najbliższym posiedzeniu, chyba że niezgłoszenie zastrzeżenia nastąpiło bez jej winy (zob. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2014 r., I UK 365/13, LEX nr 1448330). Z krótkiej analizy poglądów wyrażanych w orzecznictwie nie da się obronić tezy o oczywistym naruszeniu prawa. Dodatkowo, a może przede wszystkim nie można pominąć momentu złożenia wniosku o przesłuchanie świadka M.K.. Z akt sprawy wynika, że odwołanie do Sądu I instancji skarżący złożył w dniu 4 października 2014 r. Na początku stycznia 2015 r. został poinformowany o obowiązkach procesowych, polegających między innymi na złożeniu w terminie 14 dni wniosków dowodowych, pod rygorem ich pominięcia. Realizując ten obowiązek złożył pismo procesowe

(data wpływu do Sądu Okręgowego to 5 stycznia 2015 r.) i tam wskazał dowody, które zamierzał przeprowadzić w procesie. Wówczas złożył wniosek o przesłuchanie M.W. (o czym szerzej w dalszej części), świadka P.Ż. i dopuszczenie dowodu z własnych zeznań. Na rozprawie w dniu 4 marca 2015 r. cofnął wniosek o przesłuchanie świadka M.Z., a dodatkowo złożył wniosek o przesłuchanie M.K.. Wniosek ten został zatem zgłoszony po terminie i w żaden sposób nie uprawdopodobniono dlaczego pojawił się w tej fazie procesu, zwłaszcza że dotyczył księgowej firmy skarżącego, czyli osoby mu znanej od początku. W tym też kontekście winien Sąd odwoławczy dostrzec spóźnione działania skarżącego, niezależnie od brzmienia art. 162 k.p.c. Dodatkowo dowód z przesłuchania strony (taki status ma M.W.) jest fakultatywny, co wynika wprost z brzmienia art. 299 k.p.c. Nie można też zapomnieć, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd, we wstępnej już fazie procesu, dysponuje stosunkowo szerokim materiałem dowodowym, jaki został zgromadzony w toku postępowania przed organem rentowym. Jeżeli do tego uwzględni się zakres materiału zgromadzony w toku postępowania sądowego, to uprawnienie, a nie obowiązek, do dopuszczenia dowodu z przesłuchania strony rysuje się w sposób oczywisty.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.